

Luigevaip. 1991. Õli papil ja lõuendil

Tiit Pääsukese 1991. aastal maalitud õlimaal „Luigevaip“ on horisontaalse ristküliku kujuline, kõrgusega 111 ja laiusega 130 cm. Teost ümbritseb kitsas sentimeetrlaiune metallraam.

Maalil „Luigevaip“ on kujutatud kaheosalist stiliseeritud ehk lihtsustatud valge luige kuju ja selle all keskel ülemaalitud sõredast kotiriidest vaipa. Kahest osast koosnev luik on parema küljega vaataja poole, linnu kehaosa on vasakul ning alla kaarduv kaela- ja peaosa paremal. Maali keskel on vaibal horisontaalselt jäme oranž nööri. Mõlemal pool nööri on kohakuti nööriiga samasuunalised väga eredavärvilised, peamiselt punastes toonides erineva laiusega jooned. Jooned on vaibal mitme paksu värvikihina. Luike ja vaipa ümbritsevatele heledamale tagapõhjale on tõmmatud erisuunalised roosad kaared. Eemalt roosana mõjuva maali keskel on erepunaselt kiiskav horisontaalpind ja selle kohal magusvalge luik.

Maali ülemisest servast vaibani on üks kolmandik, luik katab sellest poole. Kotiriidest vaip ja alumine osa tagapõhjast moodustab kaks kolmandikku maalipinnast. Luik koos vaibaga asub keskel, servadest peaaegu võrdselt umbes 20 cm kaugusel.

Maal on mitmekihiline. Papile on kleebitud veel midagi, millele vihjavad värvi alt paistvad madalad randid. Sellele omakorda on liimitud kotiriidest vaip ja vaibale nööri. Maalile nime andnud luik on mujal maalitud, siis välja lõigatud ja kinnitatud maalile. Riie maali keskel ei ole täpselt nelinurkne, kuid puudujäävate osade kohal on maal kaetud paksu värviga, nii et tekib soovitud kujund. Vaiba pind kobrutab, kotiriie on ebahühtlaselt aluspapile kinnitunud.

Vaiba alumine serv on vasakul kaarega alla ja paremal üles. See on nagu laine. Narmendavad küljed on vasakul sirgelt püsti, paremal keskelt veidi serva poole laines. Vaiba ülaservas on kaks kõrvuti asuvat allapoole kumerust, kuhu luige keha ja kael täpselt sobituvad. Paremal luige kaelaosa all on vaiba serv kaetud paksu värviga ühtlaseks roosaks pinnaks. Vasakul kehaosa all ja samuti vaiba alumises osas on hallikat ja valkjat värvi minimaalselt ning domineerib riide sõre kude, milles on mõned väiksed auklikuks kulunud kohad. Vaiba ülaservas vasakul, luige keha all, leidub ülalt alla ka külmemat rohurohelist.

Maali keskel, üleval- ja allpool oranžiks värvitud nööri, katavad kotiriidest vaipa puhtad segamata värvitoonid paksude kihtidena. Kohati paistavad pealmiste kihtide alt alumised värvikihid.

Ülevalpool nööri katab poole pinnast eri toonides kriiskavpunane vaheldumisi salatirohelise ning krapri ehk tumeda veini värvi horisontaalsete joontega. Sooja erkpunast on rohkem vaiba keskel, kahel pool külgedel on punane toon külmem. Nii vasakul kui paremal on punaste vahele pikitud salatirohelist. Vasakul punase all on salatiroheline paremale ahenev triip, rohelisest allpool jälle soe oranžikaspunane, vastu nööri on tume krapp. Paremal järgnevad külmemale punasele pinnale krapp, siis peaaegu must, salatiroheline ja veel kord krapp. Salatirohelistes triibud ulatuvad mõlemalt poolt veerandini vaibast ja peeneid triibukesi on ka

nööri ülevalpool. Nööri kohal ja nööri all paremal vilksatab salatirohelise triibu ja tumedamate punaste värvikihtide alt ultramariinsinist.

Nööri all jätkub salatiroheline pikk triip. Selle all on punane ja maalile vedela värvina kantud tumeoranž, mis on vaiba mõlemas servas niredena alla voolanud. Salatiroheline, krapp ja punane oleksid nagu otse tuubist vaibale triipudeks vajutatud ja seejärel näpuga siledaks tõmmatud. Paksud värvikihid mõjuvad ühe katkematu horisontaalse, pealt sileda lindina, mille ebauhtlased servad on lahti kuivanud ja veidi ülespoole kaardu.

Horisontaalselt keskjoonelt langeb nöör vasakul serva mööda täisnurkselt alla, ulatudes vaiba alumise servani. Teine, roosa tagapõhjaga sama tooni nöörjupp jätkab põhinööri horisontaalset suunda vasaku külje suunas. Kolmas jupp tõuseb keskjoonelt otse üles luige kaela poole. Oranžidele nööridele on tõmmatud valkjassinine pikitriip.

Valge luige tilgakujuline kehaosa on alt kahte tooni sinine ja allservast intensiivselt roosa. Valge saba ots kooldub kaarega üle vaiba vasaku nurga alla. Selle all tähistab luige jalga punane tumesinise täpiga värvilaik. Tiib keha keskel ulatub seljajooneni kitsa roosakaspunase, roheline ja erinevat värvi kirju viltuse laiguna. Luige keha vasaku poole kohal lendleb hele kahvatusinine poole keha pikkune kumer sulg, mille terav ots on allapoole kaardus ja peaaegu puudutab luige tiiba.

Kaheosalise luige kaela- ja peaosa algab veidi keskjoonest paremal. Ümara otsaga algav kael kaardub paremale alla nii suure kaarega, et väikese roosa peaga ja intensiivse punase nokaga luik justkui vaatab vasakule oma saba suunas. Luige nokk on kaetud ühtlase värvikihiga ning selle puhas, veidi tumedam ja külmem punane värvitoon eristub nokka ümbritsevast roosast. Kaelakumeruse vasakult sinakas ja keskelt sinakasrohekas toon läheb allpool sujuvalt üle rõõmsamaks roosaks. Kaela sinakat tooni tasakaalustab vasakul luige kehaosa kohal hõljuva sule kahvatusinine.

Maali „Luigevaip“ tagapõhi on maalitud rohke valgega segatud karameljates ja heledates pastelsetes toonides. Ülaosas peamiselt hallikassinakal ja alaosas kollakal tagapõhjal on 3 cm laiused risti-rästi kulgevad roosad kaared. Üks neist toonitab vaiba alumist lainekujulist serva. Vaiba kõrval vasakul all on aktsendina ehk tugevas kontrastis juhtvärviga üks spaatliga tõmmatud kroomroheline laik ja paar väikest punast triipu.

Vaiba vasakpoolse alumise serva roosa lainekaare all on poolviltu alla paremale tumepunane trükitähtedes kiri TPÄÄSUKE.

Kunstnik ise on värvidest arvanud nii: „Samas ma tean, et värvid on loodud ka naudinguks, maalimises on mingi emotsionaalne ja naiselik alge. Ka naudingusse tuleb tõsiselt suhtuda.“